

## UIT DE NOTULEN

### Bestuursvergadering van 14 mei 1959

Ingevolge een besluit van deze vergadering zal eerlang op het secretariaat aanwezig zijn een lijst van gepromoveerde huisartsen, al dan niet lid van het N.H.G., met vermelding van de titels hunner proefschriften.

De voorzitter van het Centrum Amsterdam gaf, hiertoe voor deze vergadering uitgenodigd, een uiteenzetting van de gang van zaken in dit Centrum. Over de mogelijkheden de zelfwerkzaamheid der leden nog beter te stimuleren, werd overleg gepleegd en in een aantal suggesties gaf de vergadering wegen aan, die tot dit doel kunnen leiden. Kennelijk werd het op deze wijze tot stand gekomen contact tussen Bestuur en Centrum beiderzijds op prijs gesteld en voor herhaling vatbaar geacht.

In de mededelingen uit de permanente commissies en landelijke studiegroepen werden de in staat van voorbereiding verkerende onderzoeken inzake morbiditeit en verloskunde gereleveerd, alsmede de voltooiing van de verloskunde-kaart door de studiegroep „Praktijkvoering”, waarover binnenkort een publikatie in „huisarts en wetenschap” zal verschijnen. Goedgekeurd werd de definitieve tekst van een artikel over de conclusies van de destijds op Woudschoten gehouden conferentie over de doelstelling van het Genootschap en over de taak van de huisarts, waarbij niets meer of minder in het geding zijn dan de weg, die het N.H.G. in de komende jaren zal volgen, de bijdragen, die de leden aan deze ontwikkeling zullen kunnen leveren en het verre doel, waarop het beleid van het Bestuur zal moeten zijn gericht.

P. den Duyn

### Bestuursvergadering van 11 juni 1959

De benoeming van Dr. K. J. van Deen, medeoprichter en bestuurslid van het N.H.G., tot hoogleraar in de sociale geneeskunde aan de Groningse Universiteit was voor de voorzitter aanleiding tot het uitspreken van een hartelijke gelukwens namens het gehele Genootschap. Weliswaar moet professor Van Deen nu statutair worden uitgesloten van het gewone lidmaatschap van het N.H.G. en zal hij dus ook geen lid van het Bestuur kunnen blijven, maar het buitengewoon lidmaatschap staat voor hem open en reeds heeft hij toegezegd als adviseur verbonden te blijven aan de Commissie Nascholing en aan de Studiegroep Praktijkvoering. Voor het vele werk, dat hij reeds voor het Genootschap verrichtte werd hem dank gebracht en ook voor de toekomst werd het N.H.G. in zijn blijvende belangstelling aanbevolen.

De nu ontstane vacature in het Bestuur zal moeten worden aangevuld, zo mogelijk door een bestuurslid, dat ook de functie van tweede secretaris op zich kan nemen. Door het vertrek van collega Beek is daaraan grote behoefte ontstaan, niet in het minst ook door de gestaag toenemende werkzaamheden op het secretariaat. Een andere oplossing zou kunnen zijn het aanstellen van een adjunct-secretaris, niet-bestuurslid en de gedachten gaan dan in de richting van een rustende collega (of niet-collega), die zijn tijd en vitaliteit in dienst van het Genootschap zou willen stellen, al of niet tegen een geringe vergoeding.

Wat „huisarts en wetenschap” betreft, zullen de jaargangen van dit orgaan geheel gaan samenvallen met het kalenderjaar. De daarmee samenhangende verrekeningen van het abonnementsgeld zullen te zijner tijd worden bekend gemaakt. Verder kwam hierbij tevens nog weer eens ter sprake de belangrijke taak, die „huisarts en wetenschap” heeft bij het nauwer aanhalen van de band met de Centra; gehoopt werd, dat het „frapper toujours” om kopij uit en over de Centra op den duur tot een allen bevredigend resultaat zal leiden.

De plannen voor een cursus discussietechniek zijn nu vrijwel voltooid. Uit de binnengekomen aanmeldingen kunnen acht gegadigden in september starten met een eerste cursus. In Centrumvergaderingen en studiegroepen wordt het ontbreken

van opgeleide discussieleiders steeds pijnlijker gevoeld en gesteld kan worden, dat in vele gevallen de resultaten van een studiegroep voor een belangrijk deel afhangen van de discussieleider en van de mate, waarin deze de deelnemers tot eigen activiteit weet te brengen. Tot deze activiteit moet ook gerekend worden het regelmatig bijhouden van de verslagen der besprekingen. Het N.H.G.-Bestuur zag dit laatste als zeer belangrijk omdat het zelf uit dergelijke verslagen reeds veel geleerd heeft, omdat er interessante artikelen voor „huisarts en wetenschap” uit kunnen voortkomen en omdat deze verslagen, behalve voor de betrokken studiegroep, ook zeer instructief kunnen zijn voor andere studiegroepen.

Het inventariseren van de behoeften van de huisarts maakte wederom deel uit van de besprekingen. Gebleken is, dat een morbiditeitsonderzoek hierover toch geen voldoende gegevens zal kunnen verschaffen en gezocht wordt dus naar andere middelen om toch — en zo mogelijk spoedig — tot een overzicht te geraken van wat de huisarts aan scholing en nascholing te kort komt en op welke wijze daarin kan worden voorzien. Een nieuw plan wordt nu nader uitgewerkt en verwacht werd daarover nog dit jaar nadere mededelingen te kunnen doen.

Reeds zijn de Centra Deventer, Zeeland en Breda-Bergen op Zoom-Roosendaal door Bestuursleden bezocht en zijn vertegenwoordigers der Centrubesturen van Amsterdam en Apeldoorn in Bestuursvergaderingen ontvangen. Algemeen was men van mening, dat deze methoden voor beide „partijen” veel nut afwierpen en dat „periferie” en „Centrum” op deze wijze aanzienlijk dichterbij elkaar gebracht werden. Op deze weg zal dus met voortvarendheid worden verder gegaan.

De Studiegroep „Praktijkvoering” kwam met haar verloskunde-kaart gereed; hierover zal in „huisarts en wetenschap” een publikatie verschijnen. Het Bestuur verwachtte, dat ook het gebruik van deze kaart aan het werk van de huisarts zeer ten goede zal komen.

Plannen van een farmaceutische industrie om aan het N.H.G. jaarlijks een flink bedrag voor wetenschappelijk werk ter beschikking te stellen, zijn in een ver gevorderd stadium van voorbereiding. Daar hiervoor echter ook de medewerking van andere instanties nodig is en deze nog niet werd verkregen, kan op deze plaats helaas nog niet op bijzonderheden worden ingegaan. Ook hier zijn optimistische verwachtingen voor de toekomst echter zeker verantwoord.

Het Bestuur overwoog het instellen van een jaarlijkse N.H.G.-prijs ter stimulering van wetenschappelijke zelfwerkzaamheid van huisartsen. Over de vorm van deze prijs en over de aan de toekenning daarvan te verbinden voorwaarden is nog intern

Tot ons groot leedwezen moeten wij U kennis geven van het overlijden van

### de heer GERMAIN POUGET

in leven hoofd van de farmaceutische afdeling en adjunct-directeur van onze vennootschap, in de ouderdom van 36 jaar.

Het heengaan van onze toegewijde vriend en medewerker betekent voor ons een groot verlies.

Arnhem, 18 juni 1959

Commissarissen en  
Directie CIBA N.V. Arnhem

overleg gaande en zal zo spoedig mogelijk nader worden bericht.

Aan de C.W.O. werd verzocht richtlijnen op te stellen, waaraan een eenvoudig onderzoek moet voldoen om een redelijke kans van slagen te hebben en tevens een aantal eenvoudige en praktische onderwerpen op te geven, die geschikt zijn voor beginnende studiegroepen. Het Bestuur leek de verwachting gewettigd, dat vele studiegroepen van het Genootschap zullen willen profiteren van deze suggesties, die wellicht in een aantal gevallen zelfs de stoot zullen kunnen geven tot het oprichten van nieuwe studiegroepen.

Een van de laatste agendapunten was als steeds het aanstaande Ledencongres. Al boeterende geeft de Congrescommissie daaraan een steeds definitievere vorm en de technische voorbereidingen vorderen eveneens met bevredigende snelheid. Over het uiteindelijk resultaat daarvan zal echter niet hier bericht worden, maar zal op 21 november door de congresgangers zelf geoordeeld kunnen worden. P. den Duyn.

### Vergadering C.W.O. 26 maart 1959

Voorbereidingen worden getroffen voor het aandeel, dat de C.W.O. zal leveren in de vergadering van de Centra-besturen. Een van de C.W.O.-leden zal een inleiding houden over de methodiek van het groepsonderzoek.

Er worden uitvoerige bespiegelingen gewijd aan de problemen rondom een morbiditeitsonderzoek. De doelstelling wordt aldus geformuleerd: een inventariserend onderzoek naar de problemen, die de huisarts dagelijks ondervindt bij al zijn contacten met zijn patiënten. Van primair belang acht de C.W.O. voor het genootschap, dat dit onderzoek ter hand wordt genomen. In strikte zin is dit geen morbiditeitsonderzoek. De C.W.O. meent dat het Genootschap echter weinig gebaat is met een diagnose-statistiek die tengevolge van de breedte van een dergelijk onderzoek, weinig diepte kan vertonen. De leden zullen zich beraden over de methodiek voor bedoeld onderzoek.

Collega Buma heeft verslag uitgebracht over zijn onderzoek naar de taken van de huisarts. Hij verzoekt de commissieleden zijn concept te commentariëren. Aldus wordt afgesproken, nadat de commissie zijn bewondering heeft uitgedrukt over het concept-verslag, dat binnenkort gepubliceerd zal worden. G. J. Bos.

### Jaarverslag Centrum Nijmegen over 1958

In het afgelopen jaar hebben twee centrumvergaderingen plaats gehad en wel op 19 maart en 7 november, op welke vergaderingen respectievelijk 10 en 12 leden aanwezig waren. Het Centrum telt thans 36 gewone leden en 1 buitengewoon lid, zodat ongeveer  $\frac{1}{3}$  der leden de vergaderingen bezoekt.

#### INHOUD

	Blz.
P. van der Meer: De plaats van de corticosteroiden in de behandeling van reumatische ziekten	207
Dr. K. J. van Deen hoogleraar	213
R. C. Veldhuyzen van Zanten: Naar een integrale geneeskunde II	214
A. C. Brandwijk en H. H. Cohen: Serum- en allergische reacties	219
Ontwerp-zwangerschapskaart	221
Referaten	224
Notulen bestuur N.H.G.	225
Notulen C.W.O.	226
Jaarverslag Centrum Nijmegen	226

Advertenties kunnen zonder opgaaf van redenen worden geweigerd.

Bij de vorming van studie- en discussiegroepen zijn in Nijmegen nogal wat moeilijkheden gerezen; men zou kunnen zeggen, dat er een toestand van verbijstering bestaat. Nadat het centrum was opgericht, is een aantal leden begonnen met de oprichting van een studiegroep „Borstvoeding”, waarmee men tenslotte reeds zover was gevorderd, dat een uitgebreid enquêteformulier was opgesteld, dat zou kunnen dienen om de deelnemende leden in staat te stellen, zoveel mogelijk gegevens te verzamelen over de wijze van voeding van de zuigelingen in hun eigen praktijk. Dit formulier, dat begin 1958 werd voorgelegd aan de Commissie Wetenschappelijk Onderzoek, is momenteel nog steeds in studie, aangezien deze commissie van oordeel was, dat de wijze van vraagstelling niet geschikt was om voldoende nauwkeurige statistische gegevens te verkrijgen. Het gevolg is, dat thans bijna een jaar is voorbijgegaan zonder dat verdere vorderingen zijn gemaakt, hetgeen sterk tot deze verbijstering heeft bijgedragen.

Verscheidene leden stelden zich vrijwillig beschikbaar voor een stage van een co-assistent sociale geneeskunde. De ervaringen, die hierbij zijn opgedaan, blijven gunstig en de stafbespreking, die plaats heeft na beëindiging van de stage, wordt door de belanghebbende huisartsen zeer op prijs gesteld. Aanvankelijk meende men dan ook, dat zich hieruit gaandeweg een studiegroep zou kunnen vormen, die de wenselijkheid van een co-assistentenschap bij de huisarts zou kunnen bestuderen. Men beschikt echter nog over te weinig ervaring om een dergelijke studiegroep aan het werk te kunnen zetten. De toestand is momenteel nog te prematuur om tot methodisch werken te komen, temeer omdat ook de docenten nog geen duidelijke richtlijnen kunnen geven.

Er bestaat een commissie „Nascholing”, welke vorig jaar verslag uitbracht over de nascholing voor de huisartsen te Nijmegen en daarbij enkele desiderata dienaangaande opstelde. Intussen is door het bestuur van de Afdeling Nijmegen en Omstreken van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst aan deze commissie verzocht, de artsencursus 1958—1959 zodanig te organiseren, dat de huisarts hierbij zelf wordt betrokken en zijn problematiek bespreekt met daartoe aangezochte specialisten.

Na verschillende besprekingen is men thans zo ver gekomen, dat waarschijnlijk in april 1959 deze cursus zal worden gehouden en wel gedurende een gehele dag, dus in de geest van de Boerhaave-cursus.

Tenslotte is nog te vermelden, dat in Nijmegen een dringende behoefte bestaat aan het vormen van een studiegroep „Psychosomatische Geneeskunde”. De voorzitter heeft daartoe destijds contact opgenomen met Prof. Groen, die adviseerde, een dergelijke studiegroep te stellen onder leiding van een psychiater met klinische belangstelling. Men is er nog niet in geslaagd, een collega te vinden, die aan deze eisen voldoet. Samenvattend kan men zeggen, dat het centrum Nijmegen nog niet voor de wind gaat. Daarvoor zijn, naar ik meen, verschillende factoren aan te wijzen:

1. bovengenoemde, voornamelijk organisatorische moeilijkheden;
2. het grootste aantal der leden beschikt over te weinig tijd om een onderzoek op brede basis te kunnen beginnen, zowel individueel als in groepsverband en, zo dit al mogelijk mocht zijn, is hierbij een gebrek aan uniformiteit in administratie en registratie van praktische gegevens een grote handicap;
3. wanneer men bedenkt, dat het centrum thans 36 leden telt, waarvan 18 leden buitenarts zijn, met een maximale afstand van 40 km van het centrum, dan is bij deze geografische spreiding het werken in regulair groepsverband vooral in de wintermaanden vrijwel onmogelijk.

Gezien de moeilijkheden en problemen die, voorlopig althans, onoplosbaar schijnen, staat het bestuur een duidelijk beleid voor het jaar 1959 nog niet voor ogen. Men is echter vastbesloten vaker centrumvergaderingen te beleggen, onder het motto van Carmiggelt: „Klein beginnen”, in die zin, dat men meer druk op de leden zal gaan uitoefenen om bij toerbeurt een casuïstische mededeling te doen uit eigen praktijk, of veelvuldiger refereeravonden te houden. Wellicht kan hieruit tenslotte weer stof worden gevonden, om verdere studie over dit onderwerp te beginnen. J. van Halewijn, secretaris